

En toen

OJ Frère

Inhoudsopgave

Fietsen	4
Verdwenen	5
In memoriam	6
Steen	7
Aphorisme 20	8
Expeditie	9
Soep	10
Paddenstoel	11
Herdenking	12
Puber-tijd	13
Na het feest	14
Mening	15
Water	16
Haiku 5	17
Weids landschap	18
Festival	19
Geestelijke verzorging	20
Lauwersoog	21
Vol verwachting	22
Op de tocht	23
Norderney	24
Zingeving	25
Stillevan	26
Amsterdam	27
De goede herder	28
Betraande ogen	29
Wimbledon	30
R.I.P.	31

Levensblij	32
Put	33
Zeeschap	34
Oliedrums	35
Eiland	36
Poe-zie	37
Ster	38
Rots	39
Verlaten	40
Losgeslagen	41
Alles waterpas	42
Desillusie	43
Wensdroom	44
In drukken	45
Havik	46
Op een eland	47
In vertrouwen.....	48
Beleid.....	49
Robot.....	50
Stel	51
Götakanaal	52
Blok.....	53

Fietsen

Ik heb een fiets
Om te gaan
Slingeren over gladde tramrails
Kinderkopjes zonder helm
Haaiantanden maar niet wachten

Stoplichten negeren
Rood, groen
Tikkend, knipperend
Laaierend, loeiend
Gierend door de bocht

Ik heb een fiets
Om te komen
Om te racen, sneller,
harder, vliegensvlug
Naar jou

Verdwenen

(IM Henny Vrienten 1948-2022)

Sinds 1 dag of 2
Loop ik niet meer
mijn lul achterna

Ik doe maar wat
zing over een plant
trillend op mijn benen

Verdwenen
Stil

In memoriam

Ik hoef geen eulogie
Geen beelden op het scherm,
verkleurde filmpjes
van vertederende baby's,
jonge ouders
en rondspringende honden
Geen foto's aan de muur

Geef mij maar de schaduwen
in mijn hoofd
De hersenschimmen,
vervaagde beelden,
scherper dan
in remix

Steen

De steen in de
rimpelloze vijver
droomt al jaren
van toen hij werd gegooid
van toen hij plons

Verdwenen golven
Verstild geluid
Neergedaald slik

De steen wacht
slechts de eeuwigheid

Aphorisme 20

Oude mannen hebben vaak
jonge natte dromen

Expeditie

Van dik hout
slaan we planken mis
Jagen kogels
naast de kerk
In stille wateren
zoeken we de grond

We reizen van hot
naar kale plek
Ritsen de outdoor-
broeken af
Laten ons water over
onze akkers stromen

Tot middernacht is
de lijn gestremd
NS zet bussen in

Soep

Uit opgedroogde bronnen
wordt zand geschept
Geasfalteerde longen geven
geen kolendamp door

Gesmolten ijsjes duimen roze
Mayonaise druipt van de berenhap

Tussen hondenhaar en stekels
vlucht de muskusrat
Esdoorns blokkeren de colonne
mieren onderweg naar hun leger

Vleermuizen hangen aan de hanenbalken
Van brandnetels kun je soep koken
Als je dat lekker vindt

Paddenstoel

Afgerasterd besloten
op één hoop, hopen
op iets, op niets

Ingetogen geknot
met één mond sprekend
over het, over dat

Afgepaald gestuurd
zittend bij de pakken
naast bergen van ijs

We kijken naar binnen
en wachten
op de paddenstoel

Herdenking

Het is weg
Verdwenen
Opgelost
Niet meer
van deze tijd

We staan er bij stil en
branden een kaars
Of een flatgebouw
Of een olieraffinaderij

Puber-tijd

In wolken van liefde
gedenken we onze puberteit,
smachten naar bevlekte lakens
onder grijze paardendekens
kijkend naar PSP-posters

De toekomst van gisteren
is verworden tot het verleden
van vandaag
Het nu ligt gemarkeerd
door randen van stoeptegels
op de hinkelbaan
van negen tot vijf

We trekken scheidslijnen
en
kauwen met verledenhonger
op onze vooroordelen
Vol van ons eigen gelijk

Na het feest

Verkwasten verhullen
afgebikte betonranden
De tand des tijds licht
tegels uit de wasbak

Een hoogwerker piept achteruit
Klotsende emmers
onder het bedieningspaneel

Op het afgerasterde grasveld
strijken nijlganzen neer
gelokt door paardenbloemen
en sappige klaver

Het schelpenpad ligt verlaten
Vogels kwinkeleren in een struik
Krakende voetstappen
in de morgenstond

Het kleine meisje
omarmt een boom

Mening

Ik heb geen mening

En als

Dan minstens

Heus wel

Zeker

Beslist

Maar ik

Geen

Dus

Water

Ik word gedragen, gevlogen
Op jouw rug, jouw baren
Onder mij de diepte
Soms helder
Soms groen
Soms angstaanjagend zwart

Je hebt je kuren, je nukken
Je speelt met me
Laat me rollen
Naar links
Naar rechts
Naar toppen en naar dalen

Maar ik vertrouw je
Je brengt me naar
onbekende plekken
Dan verder
Dan terug
Dan weer veilig naar huis

Haiku 5

De wapens zwijgen
In zijn kooi fluit een vogel
De stad is bevrijd

Wijd Landschap

In weidse weiden
grazen runderen
Stamboeken torsen zij,
zwartgevekt
Geaderde uiers
onder gepluimde staarten
Gehoornde koppen,
kauwend gesnuif

Friesland,
het land van vlaaien in het gras

Festival

Mars heeft een deur waarachter
Venus haar lokken vlecht
tot eenheid van het universum

De maan is verduisterd
in de bek van het Beest
Zijn hemellichaam is opgeslokt
Zwarte gaten kleuren niet

Een basgitaar bonkt blues
Gillende Gibsons
De harp hijgt zijn tegentonen
In de spotlights

De school van nu maakt zich klaar
voor wereld van morgen

Geestelijke verzorging

Nu leibomen uit de band springen
blaten geiten hun boodschap uit
via Google translate
In tongen spreken wij,
prediken wij verdraagzaamheid
Het hek staat open
Kloek verzet schraagde
't ontstelde volk
Immortellen staan roerloos
op een sokkel
Carpe Diem
Het sanitairgebouw bij de
Koperen Tuin
heeft code 3368#

Lauwersoog

De wei is geknipt tot expositieruimte
Vlonders over het ven
Honden aan de lijn

Kringloos water huist
karpers en snoekbaarzen
vol van grondsmaak

Vliegenzwammen zoemen
Heksenkringen dansen
De koekoek roept zijn naam

Op het paaltje is ruimte
voor drie wandelpijlen
langs het betonnen fietspad

Vanaf paal 11 kun je het
alarmnummer bellen
Pas op, de steigers zijn glad

Vol verwachting

In duistere nachten
huilen elfen om niet
Zwarte katten spinnen garen
bij hun voederbak

In zompige kelders
blikkeren knekels
zweven flarden van gesprekken
onder de hanenbalken

In de ijskelder
versterven fazanten
Aangeschoten wild verdwijnt
blatend achter de horizon

In de verte daagt
het planken wambuis
Doodstil wacht ik
in een hemd zonder zakken

Op de tocht

Van vluchten zit mijn adem vol
Door hemels van leed
Genietend helle vuur

Torrenkriebelingen geven wegen
Langs kippenvel van
gespeelde tonen

Er is geen dood
Levenswijsheid nummer 1

Volgens de dictator

Norderney

Windmolens wentelen
Stilte zonder storm
Stroming stromend
In oneindig tij

Op drijfzand
scharrelt de scholekster
ongehinderd
door het bordje van verbod

In ganzenpas gakken ze
achterom kijkend
richting drijfwater
Als gelovigen ter kerke

Het is uitgestorven
op het eiland
De veerboot vertrokken
De supermarkt dicht

Zingeving

In diepe vruchten
van verbeelding
dennenappels
krabscharen
lood en ook oud ijzer

Oppervlakten schemeren
door tule
gespeend op bergen
in dalen van angst
Voorbij

Veren donzen,
bonzen
geluid van ukelele
gedempte snaren
kringelende rook

Voren snijden
Kraters spuwen
Anale uitingen van macht
In het koninkrijk
in de dictatuur

De rede regeert nooit

Stilleven

In duinen van water
Zand met de helm
Grondbroeders afgerasterd
Aangelijnd geëlektrificeerd

Zachte deining
Fluitende touwen
Zacht klotsend water
Gereflecteerd licht

Gevulde profielzolen
Drijvende jongen
Gevaarlijk drijfzand
Geaderde klei

Er toetert een boot
Driemaal kort
Hij slaat achteruit
Op weg naar het vaste land

Amsterdam

Koffers rollen langs roodverlichte ramen
Deuren ontsloten met geleasde sleutels

Cannabisgeur verlamt verbrande neuzen
Onder gekraste plexiglas overkappingen

Aan uw linkerhand ziet u zometeen
On your left, á votre gauche, ganz links

Men schuifelt langs oude schutters
Voert gedoogd de duiven op de Dam

Een dronken man watert van de brug
De ijssalon scheidt nog een bolletje

Anne Frank zou ver in de negentig
zijn geweest

De goede herder

Verdrongen verdriet
Verstijfde verwarring
Zielenpijn van vroeger

Gaten gedicht
In gesloten deuren
Verborgen daden

Handen vol streling
Liefdevolle woorden
Zalvende tong

Waarden geleerd
Oud moralisme
Traditie gevolgd

Een kaars
Een kleed
Een glas wijn

Een herder

Betraande ogen

Tranende ogen verdubbelen het zicht
Scherpe tongen snijden hout
In de lente
botten zij uit,
verliezen hun onschuld
temidden van opgeschoten ouderen

Lijnen bepalen de grens
Tussen fiets- en voetpad
Gevulde accu's
Malende benen
Het verzet is er groter op geworden

Er rijdt een trein op de spoorbrug
Over het water loopt een schrijver
Wij kijken het aan
Verbazen ons
Uit onze ogen drupt opnieuw een traan

Wimbledon

Op het heilige gras
graast geen koe
Liefde is verlies
Dames en heren
slaan wit
Lijnen getrokken
Net gespannen
Hij serveert het
uit

R.I.P.

De deugd zet zijn tanden
Scherpe tong gespist
aan torens van toorn

Wetten van lucht drijven
Wolken verwelken
tot grijs asfalt

De horzels razen uit
Klokken beieren luid
van geworpen aarde

In de treurwilg wacht
de spotvogel
op het einde
van zijn dagen

Levensblij

Zingend zagen we
aan de poten van
Juichend tuigen we af

In horden verzamelen we
ter verstrooiing
Lachend met volle teugen

We zingen samen onze
Roepen dat we
Gebruiken ons vrije woord

We zijn geen barbaren
We slopen slechts
De puinhopen
van links

Put

Uit de brandende braamstruik
klinken kreten van narcisme
Selfiesticks als kaarsen
in de hoogmis van Ik

Bescheidenheid glinstert
in de antieke spiegel
Oude wijnvlekken
in het damasten tafellaken

De bakens zijn verzet
De plooiën gladgestreken

In de put loeit het kalf
wachtend op het zand
De kop nog net boven water

Zeeschap

Het stille water levert grond
voor zachte heelmeeesters
Thuis staat de klok
opgewonden stil,
veren gespannen,
tien voor half drie

Schepen liggen verbrand
in de haven
Bruggen versperd,
tafels gedraaid,
niet afgeruimd
na het bacchanaal

Ik vind rust in rimpelloze
zeeschappen, horizonten
van rode zonsopgang

Een zeehond spert
zijn verbaasde ogen

Het water is zout

Oliedrums

Verlichte bakens knippen
boven eeuwenoude graven
De regenboog schiet gebroken pijlen
in de roos van het avondrood

In zwarte wolken rommelt het
Uit blauwe lucht stijgt hagel
Er drijft een lege oliedrum
als muzikaal intermezzo
tussen het riet

We weten hoe de hazen lopen
We luisteren naar de profeet
We danken op onze blote knieën

Er is geen regen
na zonneshijn

Eiland

De zeemeermin siert
de gesloten boetiek
Haar pronte borsten
gebarsten van droogte

De veerbootsteiger
ligt verlaten
Huurfietsen op slot
in hun rek

Stapelbedden flankeren
een grenen tafel
Matrassen opgeklapt
tegen de muur

Een eenzame brandblusser
zoekt steun aan de spar
Steencirkels omzomen
de vuurplaats

Ik spuug in het gras
Laat het hondje vrij
om te poepen

Poe-zie

De poëzie
in dit album
gaat er
dwars doorheen
Maar
ik
sta
er
toch
maar

Ter herinnering
OJ Frère

Ster

Met verschoten veren pronkt hij,
wentelt zich in nostalgie
van hoop op grote daden,
schijnwerpers en roem

Helaas
rest hem slechts het besef
dat hij nooit is geweest
wie hij was
voor hij wakker werd

Rots

Het prikkeldraad toont trots
zijn glimmende punten
als muggen niet steken
zonder spelden in hun mond

Bij de advocaat zullen we
oranjebitter schenken
als de trekkers gaan duwen
tegen gebakken lucht

Er is geen geest in de hokjes
Er is geen stapel in de schuur
als zoete regen gloort

We zijn samen
onderweg
naar de top van
de apenrots

Verlaten

Onder de stoel ligt een mening
Achtergelaten, alleen
Verstoken van liefde
Verkommerd

Onder de bank ligt een mening
Strijdvaardig, alert
Klaar om te vechten
Vol idealen

Hun leven bepaald
door smileys
en vind-ik-leuks

Losgeslagen

Terwijl het anker losgeslagen
hangt aan de bezaanmast
en de zwangere dolfijn
haar veren schudt
loop ik over het wantij

In lonkende verten van grondzee
gijpen zachte heelmesters,
hun infecties verborgen,
hun hoofdpijn bestreden
met paracetamol

De staatsleeuw heft zijn zwaard
De maairobots jagen wilde ganzen op
Mijn fiets is op slot gezet,
verzegeld met staaldraad

Alles waterpas

Ik zet mijn tanden
in de wilgenlaan
De hoepel waar ik door spring
is geblust met poeder

Tunnels donkeren in
Kaarsen op de boom
Wie loopt er te koop?
Wie loopt er te hoop?

Op ruwe stenen wordt
een villa gebouwd
De architect heeft
zijn waterpas paraat

Ik kijk er naar
en glimlach
Hou mij niet aan het lijntje
Ik heb geen band

Desillusie

In de spermabank geselecteerd
snellen ze naar de eicel
niet wetend
dat het verschil tussen
ingevroren
en klimaatverandering
wel erg hoog is

Wensdroom

Leef van de hak
In veel wind

Gevangen van de tooi
Pronkveren in de hand

Vogels vliegen in mei
De klok tikt

Thuis is het donker
Achter de wolken
een zonnestraal

In drukken

Van zinnen klaar
oogt het nieuw
in de regen

Zacht fluistert de maan
Vleermuizen piepen hun weg

Zwarte gaten heersen
tussen sterren,
in lava uitgebarsten

Luid klinkt het protest
Wegen versperd voor glorie

In de menigte
vullen we
onze ogen
met indrukken

Havik

Het bakken staat onwrikbaar op zijn sokkel
zichtbaar voor allen, onverlicht schijnend

Tussen rode en groene staken
loopt een roze stippellijn
Diepe gronden
in stille wateren

Langzaam kalft de duinrand af, slinkend
in de dieetloze honger van de branding

Ik laat mijn vlieger op
in de herfststorm
Sterk touw
in eeltige handen

Darwin heerst:
Duiven vrezende
stoffen havik

Op een eland

Een jonge eland loopt verstoten
verlaten, zielig, heel alleen
aan de kust, hij ziet slechts boten,
geen soortgenoten om zich heen
Hij stopt bij het water naast het bankje
Plengt nog een traan en zegt dan zacht:
ik had toch van het mooie Zweden
bij mijn geboorte meer verwacht

In vertrouwen

Van bureen sluiten deuren
Noch lang, noch gelukkig
leven zij

In de tuin van de naasten
dwarrelen de bladen
vol leed

Op de heuvel van genot
Ligt een verlangen
te hoop

Als je het weet, zeg het dan
Als je het voelt, schreeuw
Er is geen tegenspraak
Er is geen vertrouwensbreuk

Vandaag

Beleid

Balken zitten verankerd
in mijn ogen
Van zessen klaar
richt ik mijn pijlen
op gevleugelde voeten

De armada is gezonken
Inflatie doet de zilvervloot
verdampen

We trekken te hoop
tegen harde heelmeeesters
Neuzen dichtgeknepen
voor onze lijflucht

Heipalen worden verdreven
We vinden de formule
in het draaien van rondjes

In het water drijven zwanen
Zij leren hun jongen sissen
Als we te dichtbij komen

Robot

De eenzame robotmaaier
zwoegt over het grasveld
ganzenpoep in zijn messen

Verstoten gaat hij
zijn eenzame weg

ET kijkt toe en vraagt
of hij zijn telefoon
wil lenen

Stel

Ze zitten
Twintig jaar teveel
Twintig kilo teveel
Fish 'n chips
Op het terras

And the rest
is silence

Götakanaal

In rode knipperlichten
tonen gesloten deuren
hun werk
Sanitair verstopt
in roodgeverfde schuren
Het water wast langs
de kademuur

Het lint slingert
De oppervlakte stil
tussen wuivende bomen

Ga maar
Drijf maar
Stijg maar
Daal maar

De horizon wacht
achter vloeibare trappen

Blok

Het schrijversblok
zinkt dammen af
tussen toen en nu,
tussen feit en fictie,
tussen zijn en niet zijn

Ingeblazen gedachten
stromen over randen
zonder richting,
zonder sturing,
zonder bewustzijn

Ik verzet mijn voeten
Langs het kanaal
Op weg naar iets
Op weg naar niets
Op weg naar
het volgende
doelloze uur

Er is slechts hier en nu
Dat is voldoende